

ZNIŽANJE STROŠKOV — POGOJ ZA OBSTANEK

Naš zaslužek je odvisen od višine iztržka za naše izdelke in višine stroškov, ki jih imamo. Najlažje je seveda povečati zaslužek s povišanjem cen, seveda če to povišanje kupec sprejme. Tako na domačem kot svetovnem trgu je pri čevljih ostra konkurenca in je torej povečanje cen odvisno predvsem od situacije na trgu in ne od naših potreb po povečanem zaslužku. Torej v sedanjih razmerah pride v poštev predvsem drugo, to je znižanje stroškov. To še posebej zato, ker imamo kar na nekaj področjih te višje, kot konkurenca s katero se srečujemo na trgu.

Izredno široka je paleta vseh vrst stroškov, ki nastajajo tekom poslovnega procesa. Delimo jih predvsem na stroške materiala, dela in kapitala. Materialni stroški so odvisni od nakupne cene in količine porabe, stroški kapitala pri naši dejavnosti predvsem od višine vseh vrst zalog ki jih imamo. V tem sestavku imam namen nameniti nekaj več besed stroškom dela, na višino teh imamo še posebej pomemben vpliv kar mi sami in tudi država, ki določa višino obdavčitve prejemkov.

Najbrž je večini poznano, da posebej za vsak vzorec ugotavljamo koliko je potrebnega časa, koliko minut, za izdelavo. Torej manj minut pomeni tudi nižji strošek dela. Količina minut je odvisna od tehnologije, organizacije proizvodnje in nena zadnje spretnost posameznika. Razmere zahtevajo, da se izkoristijo spretnosti in sposobnosti posameznika, če jih nima dovolj, da si jih pridobi in

da tako povečamo produktivnost oziroma zmanjšamo število minut, ki so potrebne za izdelavo posameznega izdelka.

Stroški dela niso samo osebni prejemki delavcev v neposredni proizvodnji. Na že omenjene minute je »obešena« tudi režija. Tudi od količine in učinkovitosti te je odvisna višina stroškov dela. Res je, da je učinkovitost in potrebnost režije težje meriti in ugotavljati, vendar je potreben spopad tudi s to nalogo, saj vam je verjetno poznano, da smo si prav za to področje s planom za letošnje leto zadali zahtevno nalogo.

Naša osnovna opredelitev je, da za vsakega za katerega ugotovimo, da na delu, ki ga opravlja ni nujno potreben, najdemo drugo in ga za to delo tudi usposobimo. To poteka v skladu s posebej sprejetim pravilnikom, ki določa ravnanje za to področje. Posebej želim omeniti, da je odločilnega pomena pri določanju presežkov uspešnost tistih, ki opravljajo delo na tem področju. Torej, če določeno delo opravlja več delavcev in je vseh skupaj preveč, ostanejo na teh delih tisti, ki so najuspešnejši.

V teku je obravnava in odločanje o programu v okviru katerega se za sedemdeset delavcev ureja ustrezni postopek prerazporeditve. To je ena od aktivnosti, ki so v teku za racionalizacijo naše režije. Ponovno bo potrebno izpeljati temeljito revizijo celotne sistematizacije ter tako ugotoviti, kateri obseg režije nam je nujno potreben, ter za odvečno najti druga dela, ki bodo prinašala dodatne zaslužke.

Čeprav so posegi, sprejembe ki so povezane z ljudmi občutljive, je vseeno potrebno storiti čim prej in čim večje korake tudi na področju znižanja stroškov dela. Kakšni so, oziroma bodo ti koraki

sem poskušal povedati v tem sestavku. Želim, da bi bili tudi pri izpolnitvi te naloge učinkoviti in tako znižali stroške in povečali tako potrebni zaslužek.

Franc Grašič, dipl. ekon.

LASTNINJENJE DRUŽBENIH STANOVANJ

V majski številki ČEVLJARJA smo objavili nekatere podatke o naših družbenih stanovanjih in o pripravi nove zakonodaje, ki bo v osnovi spremenila dosednji način gospodarjenja na tem področju.

Osnutek stanovanjskega zakona je bil obravnavan in sprejet na zasedanju zborov Skupščine Republike Slovenije v maju mesecu. Osnutek napoveduje obsežno reformo stanovanjskega področja z namenom ustvariti razmere za uveljavitev tržnih odnosov tudi na stanovanjskem področju, ob sodanih socialnih pripomočkih in oblikovanju neprofitnega področja.

Osnutek zakona določa, da s stanovanji in hišami upravljajo lastniki stanovanj. Uporaba stanovanj se v bodoče ureja z najemnimi pogodbami, sklenjenimi za nedoločen čas. V najemno razmerje se tudi preoblikuje stanovanjska pravica na družbenih stanovanjih, pri čemer zakon zagotavlja celovito varstvo pravic najemnikov.

Pri lastninjenju postanejo pravne osebe, ki imajo pravico uporabe na stanovanjih in hišah, lastniki stanovanj. Pri privatizaciji pa so lastniki dolžni prodati stanovanja imetnikom stanovanjske pravice, če le ti to zahtevajo.

Pogoje odkupa določa zakon, ki s pogoji spodbuja tudi predčasno odplačilo kupnine. Osnutek zakona spodbuja tudi sprostitev dosedanjih družbenih stanovanj, ter zamenjave za manjše. Osnutek zagotavlja enakopraven položaj tudi imetnikom stanovanjske pravice na stanovanjih, ki bodo po sprejetju predpisov o denacionalizaciji vrnjena prvotnim lastnikom.

S celovito pomočjo družini osnutek predvideva pomoč pri pridobitvi socialnih stanovanj v najem in pomoč pri plačevanju najemnine. Osnutek tudi najavlja razvoj novih oblik in možnost pridobitve stanovanja v nacionalnem stanovanjskem programu.

Kot smo že napovedali bomo po sprejemu stanovanjskega zakona, v kratkem času določili pogoje za najem in odprodajo naših stanovanj. Objava izračunov, ki so bili objavljeni v sredstvih obveščanja v maju mesecu se zdi nesmotrno, ker bodo v igri še različne nove variante, ki so še možne v normalni proceduri. Vsekakor pa bomo, pri določitvi pogojev in ponudbe, upoštevali socialno sliko najemnikov naših stanovanj.

Stanovanjsko zakonodajo so do sedaj spremenili v Republiki Srbiji, v novembru 1990 in v Republiki Hrvaški v maju 1991. Oba zakona se precej razlikujeta med seboj in našemu osnutku so najbolj podobne rešitve v hrvaškem zakonu. Vsekakor pa bo potrebno reševati ta vprašanja, ločeno po republikah, ker se rešitve občutno razlikujejo. L. H.

PRIHODNOST V PROIZVODNJI OBUTVE

Vse večji pritisk dobaviteljev obutve iz daljnega vzhoda in manj iz razvitih evropskih držav na evropsko tržišče, sili proizvajalce razvitih držav v razmišljanje, kako se upreti nastali konkurenci. Za doseg tega cilja je na voljo več poti, predvsem znižanje stroškov z večjo produktivnostjo, višjim nivojem kakovosti za enako ceno in hitrejši odziv na zahteve trga. Komur bo v sorazmerno kratkem času uspelo na vseh teh področjih doseči ustrezne rezultate, bo imel veliko prednost pred konkurenco in zagotovljen obstoj na trgu. Za obvladovanje področja stroškov je nujno stalno analiziranje tehnologije, pri tem pa uporaba računalniških sistemov kateri nam omogočajo s simulacijami zelo natančne ocene stroškov po posameznih področjih že v fazi konstruiranja izdelka.

Tudi za povečanje produktivnosti imamo na voljo več poti ali pa kombinacijo le teh, odvisno kaj v določenem trenutku zmoremo. Najenostavnejša je nabava najmodernejših visoko produktivnih, mikroprocesorske opreme katera zagotavlja približno za četrtino povečano produktivnost. Za tako potezo so potrebna visoka finančna sredstva in dolgoročno zagotovljen plasma izdelkov. Druga možnost je v še bolj proučeni tehnologiji, pripravah, ki omogočajo izvedbo operacij v krajših časih in integraciji delovnih operacij. Ta pot omogoča nekaj manjše povečanje produktivnosti, je pa bistveno cenejša. Tretja pa je sprememba na področju organizacije. Tu obstajajo največje možnosti in v končni fazi omogočajo največje zmanjšanje stroškov.

Čevljarska industrija postopno prevzema spremembe, katere je avtomobilska industrija doživela pred leti, v pogledu organizacije in načrtovanja proizvodnje. Večina izboljšav izvira iz boljše metodologije, ki se nanaša na organizacijo JIT (Just in time — v pravem času). Taka organizacija temelji na visoko kvalitetni pripravi in oskrbi. Materiali in sestavni deli prihajajo v količinah in natančno ob času, ko je to potrebno za montažo izdelkov. Na ta način se zmanjšujejo čakalni časi, izboljša se kvaliteta izdelkov in aktivnost zaposlenih.

Vse bolj se uveljavljajo tudi prednosti skupinskega dela. V zadnjem času vlada posebno zanimanje za organizacijo sistema JIT in Toyota. Prednost skupinskega dela je v počutju zaposlenih. Ljudje radi delajo v skupinah, ker se tako počutijo bolj angažirane.

Celovitejši preizkus nove organizacije so opravili v ZDA in sicer v firmi US Shoe. Skupaj s strokovnjaki Toyota so organizirali proizvodnjo v »Rink« sistemu in dosegli revolucionarne spremembe. Pri »Rink« sistemu ni transportnih travkov. Stroji so postavljeni v zaporedju, največkrat v obliki podkvice. Vsa dela se opravljajo stoje, tudi šivanje in vse ostale operacije v šivalnici. Delavec dela več zaporednih operacij in mora biti zato ustrezno usposobljen. Ko ima izdelek v roki, opravi na njem več operacij na različnih strojih in ga nato odda sodelavcu. Iz rok v roke prehajajo posamezni pari. Zaradi tega je proizvodni cikel izredno kratek. Take enote so majhne, v šivalnici 6—8 delavk izdelava 450—500 parov enostavnejših zgornjih delov v 8 urah, v montaži deset delavcev izdelava 600—700 parov obutve, od vlaganja opetnic do kartona, vključno s finišanjem.

Novo organizacijo je možno uporabiti v vseh fazah — sekanje usnja, šivanje, montaža, finiše ali pa samo v določenih oddelkih. S tem sistemom se eliminirajo izgube časa v pripravi in na vhodu ni več tradicionalnih zalog komponent, zgornjih delov čevljev na kopitih ali brez kopit, ki kjerkoli čakajo. Celoten proizvodni cikel se skrajša na 5 dni. V tem sistemu se dokončno poslovimo od egoizma posameznika, katerega je zanimalo le njegovo delovno mesto in običajno ni videl ničesar kar je bilo levo ali desno od njega. V novi organizaciji vse temelji na teamskem delu, brez vprašanj kje ali kaj se vsi angažirajo na najboljše rezultate. Tu ima vedno prednost kakovost pred količino. Delavci sami skrbijo za odpravo ozkih grl brez posegov od zunaj. Nagrajevanje je na osnovi skupne norme, kar zagotavlja povezanost in skupno stimulacijo. Tu se stimulira preseg plana, ustreznost kakovost, prisotnost na delu in gospodaren odnos do stroškov.

V tej organizaciji se dosegajo boljši učinki brez dodatnih pritiskov. Izostanki so minimalni, morebitni izostanek pa sprejmejo sodelavci kot dodatno obremenitev. Čistoča delov-

nih mest in prostora je stvar posameznika in vseh v oddelku. Delavci so zadovoljni v taki skupnosti, ker teamsko delo prispeva k razreševanju prenekaterih problemov.

Ker pa aktivnosti samo na tem področju niso dovolj, je potrebno iskati še druge faktorje za konkurenčnost. Ena izmed pomembnih prednosti je hitra reakcija na zahteve trga (Quick Response), torej hitrejša dobava novo razvitih aktualnih modelov detaljistom. To nalogo zmorejo samo dobro organizirani in strokovno usposobljeni teami.

Pomemben instrument vodenja in upravljanja, ki izboljšuje sedanje procese je računalniška simulacija. Vsak dogodek mora biti načrtovan in spremljan. Na ta način spremljamo vse tokove in trenutne situacije materiala, ljudi, strojev, transporta, skladišč, itd. Ti podatki nam omogočajo, da relativno hitro odkrijemo motnje in tako omogočimo pravočasne korekture.

Tu je torej nanizanih nekaj možnosti in pogojev kateri bodo morali biti izpolnjeni, da se proizvodnja obutve ohrani tudi na področju, kot je razvita srednja Evropa.

Janko Mladič, inž. obutv. tehn.

UPOKOJEVANJE PO NOvem

Delegati Skupščine Republike Slovenije so dobili PREDLOG ZA IZDAJO ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU Z OSNUTKOM ZAKONA. Obravnavali ga bodo v vseh treh zborih, zakonodajno-pravna komisija in Odbor za delo, zaposlovanje in socialno politiko. Zakon bo pričel veljati 1. 1. 1992.

O pogojih za pridobitev pravice za upokožitev in podaljšanje starostne dobe smo povedali v prejšnji številki. Danes pa nekaj o odmeri starostne pokojnine:

Starostna pokojnina se odmerja od mesečnega povprečja, osebnih dohodkov, ki jih je zavarovanec dobil v katerihkoli zaporednih desetih letih zavarovanja po 1. 1. 1970, ki so zanj najugodnejša. To je torej pokojninska osnova.

Za leto zavarovanja iz katerega se vzame osebni dohodek za odmero pokojnine, se vzame koledarsko leto, v katerem je dobil zavarovanec osebni dohodek oziroma nadomestilo osebnega dohodka najmanj za šest mesecev zavarovalne dobe. Za izračun pokojninske osnove se ne vzame osebni dohodek oziroma nadomestilo osebnega dohodka, ki ga je zavarovanec uresničil v letu, v katerem uveljavlja pravico do starostne pokojnine.

Starostna pokojnina se odmeri od pokojninske osnove v odstotkih, določenih od pokojninske dobe in sicer:

1. Za zavarovanca z zavarovalno dobo 15 let 35 % pokojninske osnove, nato se za vsako nadaljnjeto leto pokojninske dobe poveča za 2 %, vendar največ do 85 % pokojninske osnove.
2. Za zavarovanko z zavarovalno dobo 15 let 40 % pokojninske osnove, nato se za vsako nadaljnjeto dopolnjeno leto pokojninske dobe do dopolnjenih 20 let poveča za 3 %, za vsako dopolnjeno leto pokojninske dobe nad 20 let pa za 2 % pokojninske osnove, vendar največ do 85 % pokojninske osnove.

IZOBRAŽEVANJE OB DELU

Na Srednji šoli za trgovinsko dejavnost je zaključil šolanje in si pridobil naziv trgovinski poslovodja SIMON PREŠEREN iz TEP Mreža.

Čestitamo!

UGOTAVLJANJE PRESEŽNIH DELAVCEV

V prejšnji številki Čevljarja je bil objavljen sestavek z naslovom »Ugotavljanje presežnih delavcev«, v katerem je bil s pravno formalne plati obravnavan primer ugotavljanja in reševanja problematike presežnih delavcev glede na republiški zakon o delovnih razmerjih ter pravilnik o ugotavljanju in reševanju presežnih delavcev, ki ga je na zadnji seji sprejel delavski svet. Glede na aktualnost problematike presežnih delavcev je potrebno osvetliti problematiko še s praktičnega vidika ter ob tej priložnosti odgovoriti na nekaj vprašanj, ki so v zadnjem času med zaposlenimi pogostejša.

Podjetje prične z ugotavljanjem trajnih ali začasnih presežkov delavcev če zaradi tehnoloških, organizacijskih ali strukturnih razlogov, ki prispevajo k večji učinkovitosti podjetja, ekonomskih razlogov ali ukrepov družbeno politične skupnosti ugotovi, da delovna mesta niso več potrebna ali pa, da je istovrstna delovna mesta potrebno zmanjšati v pogledu števila izvajalcev. Razlogi zaradi katerih prihaja do zmanjšanja potrebnega števila delavcev imajo skupni imenovalec, ki je v zmanjšanju stroškov oz. povečanju prihodkov podjetja. Glede na to za koliko časa preneha potreba po delu delavcev, ločimočasne in trajne presežke delavcev, pri čemer je treba omeniti, da medčasne presežke šteje mo tista prenehanja potreb po delu, ki so daljša od 30 dni, ne pa tistih prenehanj potreb po delu, ki običajno nastajajo zaradi sezonskih nihanj proizvodnje in zaradi katerih se delovni čas prilagaja potrebam proizvodnje ali pa se z razporeditvami delavcev v okviru delovne enote ali pa izven nje rešujejo probleme viškov oz. presežkov delavcev. Trajni presežki pa so vsa tista prenehanja potreb po delu, ki so trajnega značaja, kar pomeni ugotovljeno nepotrebnost delovnega mesta za podjetje.

Glede na sprejeto odločitev po ukinitvi ali zmanjšanju števila delovnih mest zaradi omenjenih razlogov, se v podjetju prične z ugotavljanjem presežkov delavcev. Pri tem se najprej ugotovi kakšna stopnja in smer strokovne izobrazbe se zahteva za opravljanje nalog na delovnem mestu, ki so ukinjena ali pa zmanjšana, nato pa ugotovi, kateri delavci delajo na delovnih mestih, kjer se zahteva enaka stopnja in smer strokovne izobrazbe, kot se zahteva na delovnih mestih, ki so ukinjena ali pa zmanjšana. Z uporabo kriterijev iz pravilnika o ugotavljanju in reševanju presežnih delavcev se nato vsi ti delavci točkujejo, in delavec, ki doseže po izvedenem točkovanju najmanjše število točk je ugotovljen kot presežni delavec. Kriteriji, po katerih ugotavljamo presežne delavce so:

- strokovna izobrazba — po tem kriteriju ugotavljamo ali delavec izpolnjuje zahtevano šolsko izobrazbo za delo, ki ga opravlja
- delovna uspešnost — po tem kriteriju vodje delovnih enot, kjer se ugotavljajo viški ocenjujejo kakovost dela posameznika, količino dela in zanesljivost delavca
- skupna delovna doba — po tem kriteriju se upošteva skupno število let dela konkretnega delavca
- delovne izkušnje v podjetju — po tem kriteriju se upošteva skupno število let dela v podjetju
- zdravstveno stanje — po tem kriteriju se upošteva zdravstveno stanje delavcev, ki se točkujejo, njihova invalidnost oz. spremenjena delovna zmožnost
- socialne razmere — po tem kriteriju se upošteva število nepreskrbljenih otrok, ali je delavec, ki se točkuje samski delavec, ali je zakonec delavca, ki se točkuje nezaposlen, prav tako pa se upošteva tudi druge okoliščine, ki v določeni meri zagotavljajo rešitev eventualnih socialnih problemov v primeru prenehanja delovnega razmerja, kot so: opravljanje popoldanske obrti, lastništvo ali solastništvo podjetja, lastništvo kmetije, honorarno delo ipd.

Ker je o možnih načinih reševanja presežnih delavcev govoril že sestavek v prejšnji številki Čevljarja, naj ob tej priliki omenim še osnovno izhodišče, ki ga je o reševanju problematike presežnih delavcev zavzel ožji kolegij. To stališče je bilo sprejeto predvsem z namenom preprečitve posledic, ki lahko nastopijo vsled ugotavljanja presežkov delavcev. Po njem naj bi ugotovljene presežke prvenstveno razporejali na prosta dela, jih usposabljali oz. jih prekvalificirali za prosta dela v proizvodnji. V tem smislu se vsem delavcem,

ki so ugotovljeni kot presežki ponudijo navedene alternative, pri čemer bodo s posebnimi postopki ugotovljene tudi njihove psihofizične sposobnosti za opravljanje del v proizvodnji. Na ta način naj bi število dejanskih presežkov zmanjšali na minimum in šele po ugotovitvi, da ni prostih del, uporabili ukrepe, ki jih za reševanje presežkov poleg ukrepov prerazporejanja še predvideva zakon o delovnih razmerjih ter naš pravilnik o reševanju presežnih delavcev.

Na osnovi izdelanih list presežnih delavcev ter po prvih razgovorih s temi delavci bo v sodelovanju s sindikatom pripravljen program reševanja presežnih delavcev, ki bo predložen delavskemu svetu v potrditev in po katerem bodo potekali nadaljnji postopki reševanja presežnih delavcev.

Tomislav ZUPAN, dipl. pravnik

DOBER PRODAJALEC, POL PRODANEGA

V poslovalnici Kranj II je na delovni praksi učenka tretjega letnika Srednje šole za trgovinsko dejavnost URŠKA HAFNER, dekle, ki se je odločila da bo prodajalka. Nič posebnega, bi rekli, bo pač prodajalka, toda Urška je nekaj posebnega: zgovorna poznavalka prodajnega programa, ki zna prodajati, to je dokazala na tekmovanju v Novi Gorici.

Urška pripoveduje, kaj vse je bilo potrebno storiti za oceno:

Tekmovanje je bilo v Novi Gorici. Tekmovali smo učenci tretjih letnikov šole za prodajalce. Ocenjevanje je obsegalo: sprejem kupca in pozdrav, ponudbo in poznavanje artiklov, svetovanje za kakšno priložnost kakšen čevljev. Vedeti je treba ali je čevljev iz naravnega ali umetnega usnja, prednosti naravnih materialov, priporočilo za vzdrževanje in podobno. Povedano na kratko: treba je znati prodajati.

Urška je navedeno naredila najboljšo, zato je dobila DIPLOMO in PRIZNANJE. Poklic ji leži, bi lahko rekli, morda ima nekaj zasluga za to tudi mentorica, poslovodkinja Marinka Pevec. Kakorkoli že: Urški prisrčno čestitamo!

PORABA USNJENIH ODPADKOV

V lanskem letu izdelanim in sprejetim SANACIJSKEM PROGRAMU je tudi projekt PORABA USNJENIH ODPADKOV IN MATERIALOV IZ ZALOGE.

Vodja projekta je g. Lucija AHAČIČ iz razvojno pripravljalnega sektorja.

Pri izvajanju projekta so doseženi dobri rezultati. Povejte prosim kako ste se lotili dela in kaj vse porabite še do nedavnega odpadno usnje?

Po kratkih pisnih obrazložitvah je bilo treba začeti s praktičnim delom. Področja sem razdelila nekako takole:

- poraba odpadnega usnja, ki nastane pri izseku,
- poraba načetih kož v oddelkih,
- poraba materialov iz zaloge.

Ker so materiali izredno dragi je nujno, da se čimveč porabi. Odpadke v vseh oddelkih sortirajo po velikostih, vrstah materiala in barvi. Večje porabimo za otroške in fantovske čevlje ter kombinacije:

- za telovadne copate
- za razne okrasne naložke, embleme
- vložke v steljkah itd.

V dobrem letu smo na ta način porabili 6.102 m² usnja, kar zneso 4.347.500,00 dinarjev (izdelali smo približno 12.000 parov telovadnih copat, 8.600 parov čevljev, ostalo pa smo porabili v druge namene).

Poraba načetih kož:

Vsi ostanki finančno bremenijo enoto, zato so mojstri zainteresirani, da material čimbolje prodajo. Oddelkom razpišem artikle za katere dobim iz Mreže podatke o prodaji. V tem obdobju smo izdelali 3.150 parov čevljev, katere so dokončali v vzorčni montaži. S tem rešim med kolekcijami nezaseden termin, delno tudi porabo notranjnikov in podplatov, ki ostajajo iz različnih vzrokov.

Poraba materialov iz zaloge:

Stanje na tem področju se je v enem letu precej spremenilo. Od 126.000 m² usnja, kolikor ga je bilo na zalogi, ga je trenutno še 56.124 m², kar dokazuje, da z nabavnimi referenti, tehnologi in modelirji dobro sodelujemo. Večji problem so ostanki materiala na vzorčnem skladišču. Ker je enakega v večini po 8–10 m² (kar ni niti en blok) imam precej dela za porabo le-tega. Potrebno je sortirati materiale po osnovnih kriterijih, spisati sestavnice (za vsak blok posebej), predpisati vrsto in barvo podloge, barvo šivov, podplatov, vezalk itd. primerne materiale, da v proizvodnji ni težav.

Zalogo vzorčnega materiala sem uspela znižati na 5.521 m² (pred letom je bila 13.200 m²). V tem obdobju sem večinoma iz tega materiala naročila izdelavo 64.080 parov otroških čevljev.

Tudi na področju furnitur (okrasni, etikete, vezalke itd.) in na področju podplatov skušam pomagati, da bi se nekurantni artikli vključili v proces. Dela je veliko, področje je široko, vendar delo opravljam z veseljem, zato ni težko.

Prostorna modna prodajalna v Globusu

PEKO V GLOBUSU

Majda Eržen

O poslovalnici Globus, drugačni od drugih smo že pisali. Povedali smo, da je tam naprodaj izbrana vrhunska elegantna modna obutev.

Vsak začetek je težak. To so dobro vedele tudi dekleta: poslovodkinja Damjana Vrhovnik, Majda Eržen, Dragica Čebašek in Olga Hrovat. Kupci imajo vse manj denarja, izbrana vrhunska eleganca pa ni poceni. Po treh ted-

nih prodaje pa ugotavljajo, da je roba zanimiva in kaže, da se bo tudi prodajala. Prodajni program je v redu, tudi zanimanje za modno obutev je zadovoljivo. Važno je kaj narekuje moda, za modne zapovedi cena ni tako važna. Veliko je povpraševanje po sandalih z usnjenimi podplati. Prodajajo s plačilom na dva obroka, tudi s tem premamijo marsikatero stranko, je pripovedovala prodajalka Majda Eržen.

Dragica Čebašek

OBČINSKO GASILSKO TEKMOVANJE

Sestavljanje sesalnega voda na tekmovanju

V nedeljo, 26. 5. 1991 je bilo na nogometnem igrišču v Trziču občinsko gasilsko tekmovanje, ki ga je organiziralo Gasilsko društvo Trzič.

Tekmovanja so se udeležili tudi gasilci IGD PEKO in sicer ena desetina iz matične tovarne in ena desetina iz delovne enote Poliuretan. Desetino iz matične tovarne so zastopali: Janez Čerin, Ludvik Grmovšek, Jože Kavari, Zdenko Mavri, Aleš Primožič, Florijan Primožič, Uroš Seifert, Dušan Škoberne in Tomaž Teran; za desetino Poliuretan pa so tekmovali: Zarič Balič, Salih Kostić, Bojan Komac, Boris Leban, Marko Primožič, Boris Perko, Ciril Ropret, Smail Rošič, Jože Seifert, Peter Urbanc in Janko Alič.

Desetini PEKO in PUR po tekmovanju

Člani obeh desetini so se v zadnjih dveh mesecih na tekmovanje pospešeno pripravljali na gasilskih vajah, ki so jih imeli dvakrat tedensko. Tekmovalni disciplini sta bili trodelni napad (suha izvedba) in štafetni tek na 450 m z ovirami. Ekipi sta ob koncu zasedli 5. mesto (PUR) in 6. mesto (PEKO), za kar jim čestitamo.

Pred razglasitvijo rezultatov so podelili diplome in spričevala gasilcem, ki so uspešno zaključili tečaj in opravili izpit iz gasilskega podčastnika. Omenjeno priznanje je dobil tudi naš gasilec Kostić Salih — iskrene čestitke.

Jani Žlindra

MLADI ROD ČEVLJARJEV

Že nekaj let se ob koncu šolskega leta zberejo učenci osnovnih šol, ki obiskujejo čevljarške krožke. Krožki delujejo na vseh treh osnovnih šolah v Trziču in na osnovni šoli Benedikt. Pod vodstvom mentorjev so učenci izdelali 330 izdelkov (risbe, barvanke, lepljenke). Desetina izdelkov, seveda najboljših, je bila razstavljena v recepciji. Nagrade pa so si prislužili:

Začetni čevljarški krožek:

1. Polona Roblek OŠ Bistrica
2. Igor Tomberger OŠ Benedikt
3. Goran Zečević OŠ h. Grajzerja
3. Željka Janković OŠ Križe
5. Katja Nunar OŠ Križe.

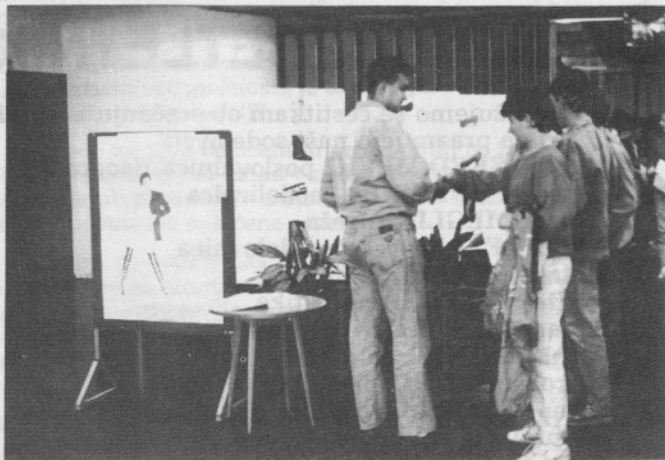
Nadaljevalni krožek:

1. Mojca Muzik OŠ Križe
2. Liljana Jurkič OŠ h. Grajzerja
3. Špela Jančič OŠ Bistrica.

Krožke je obiskovalo 84 učencev od 6. do 8. razreda. V krožkih se spoznavajo s tradicijo in izdelavo obutve, pod vodstvom mentorjev:

- **Janez Dobrin** na osnovni šoli heroja Grajzerja
- **Vida Makuc, Janez Ambrož in Monika Perne**, osnovna šola Križe
- **Katarina Lepoša**, osnovna šola Benedikt
- **Neva Dolinar in Zoran Gijorgijev** na osnovni šoli v Bistrici.

M. S.

Najboljši izdelki so bili razstavljeni

REKREACIJA V ČATEŽU

Medicinsko programirani aktivni oddih v Čatežu se nadaljuje. Navadno je odšlo na »rekreativni oddih« okoli 200 naših sodelavcev. Letos jih bo šlo nekaj manj, čeprav smo planirali enako število. Zakaj letos manj? V preteklosti so imeli udeleženci sedem dni izrednega dopusta, letos pa koristijo pet dni rednega dopusta. Drugi vzrok je prispevek udeležencev, ki ga sicer plača v treh obrokih, toda za marsikoga je tudi to že preveliko breme.

V pomladanskem terminu so bile v Čatežu tri skupine po 22 delavcev, v jesenskem jih bo približno 100 v petih izmenah.

Vsi, ki so bili v Čatežu, so navdušeni nad tako obliko rekreacije. Tam kegljajo, balinajo, plavajo, igrajo namizni tenis in odbojko, veliko kolesarijo in hodijo v okolico Čateža. Kar trdo delo, dokler se ne navadijo na različne aktivnosti, to pa je tudi namen take vrste oddiha.

Tržiški muzej

NOVA PRIDOBITEV

Tržiški muzej deluje kot enota Zavoda za kulturo in izobraževanje. V dolgoročni usmerjenosti svojega delovanja želimo oblikovati čevljarski muzej slovenskega pomena. Poleg že znanih razstavljenih eksponatov si v muzeju ves čas prizadevamo pridobiti vrednejše predmete za razstavo ali za proučevanje.

Predstavljamo vam v letošnjem letu pridobljeni prodajni katalog tovarne. Izdelan je bil v letu 1935 in je služil kot sestavni del prodaje. Na podlagi tega kataloga je bilo možno kupiti čevlje po naročilu, ki so jih sprejemali naročniki po povzetju na pošti. Prodajni katalog so sestavljali trije glavni deli. V prvem delu gre za reklamno predstavitev tovarne v Tržiču in ljubljanske poslovalnice na Bregu. Drugi najobširnejši del je sestavljen iz predstavitve prodajne ponudbe. V katalogu je predstavljenih enaintrideset različnih modelov čevljev, za katere se je izkazalo, da je bilo na trgu po njih največje povpraševanje. Za izdelavo predstavljenih modelov sta bili uporabljeni predvsem dve vrsti usnja in sicer »ševro« in »boks«. Pri predstavitvi posameznega čevlja je napisana vrsta usnja, iz katerega je obujalo izdelano in cena izdelka. V katalogu so posebej navedene vse številke obutve, za katere je bila izdelana posamezna oblika obutve. Tako so ženski visoki in nizki čevlji izdelani po številkah od 36 do 42, visoki moški čevlji po številkah od 40 do 46, čevlji za dečke so razporejeni po številkah v dveh mejah in sicer od 36 do 39 in od 29 do 35. Otroški čevlji so razporejeni v štiri kategorije po velikosti od 21 do 24, od 25 do 28, od 29 do 31, od 32 do 35.

Cenovna vrednost čevljev se pri ženskih, moških in deških čevljih razlikuje glede na material oz. vrsto usnja, ki je bilo uporabljeno za izdelavo. Najvišjo ceno dosega obutev, izdelana iz »ševro« usnja. Otroškemu čevlju pa je cena rasla glede na velikost, tako da se posamezne že omenjene številčne skupine razlikujejo druga od druge za eno krono. Cenovni razpon otroškega čevlja se giblje med petimi in osmi kronami.

Čevlji za odrasle se razen po obliki uporabljenega usnja razlikujejo tudi po kvaliteti in so razvrščeni v kategoriji Ia in IIa ter v I. in II. vrsto. Cena obutve je glede na omenjene oznake ustrezno znižana. Cene ženskih nizkih čevljev se gibljejo med dvanajstimi in petnajstimi kronami, cene visokih ženskih in moških čevljev se gibljejo med štirinajstimi in dvajsetimi kronami. Izstopa čevelj po imenu »Triglav«, ki ga predstavljajo kot vodoodpornega in je bil namenjen moškimi. Njegova cena je kar za deset kron višja od najvišje ocenjene vrednosti najkvalitetnejših obuval po dvajset kron. Služil naj bi turistom in lovcem.

Kakor je že iz gornjega teksta razvidno, se čevlji glede na uporabnike dele na ženske (oblika za dame), moške (oblika za gospode), deške in otroške. Kakor se po videzu malenkostno razlikujejo oblike obutve za ženske in moške, tako se skorajda ne razlikuje otroški čevelj od čevlja za odrasle. Otroški čevlji so kar za polovico in več cenejši od čevljev za odrasle. Zanimivost kataloga je tudi v tem, da je v nasprotju z današnjim časom par ženskih čevljev navadno vsaj za kro- no cenejši od moških.

Posamezni modeli čevljev so poimenovani z očitno modnimi tujimi imeni, kot so Princes, Jessy, Etit, Thalia za ženske in Wilson, Boston, Bull, Kairo, za moške vodoodporni čevlji pa je dobil ustrezno kvaliteti domače ime Triglav.

Moškim je bila namenjena izključno visoka obutev, ženske pa so lahko izbirale med nizkimi in visokimi čevlji.

V katalogu so predstavljeni tudi modeli čevljev za dom, ki jih ne poimenujejo z imeni, temveč so označeni po vrstah s številčnimi oznakami, npr.: vrsta 610.

Za olajšavo naročanja je bila dodana mera z navodilom uporabe in pripombo, da so čevlje pošiljali le po povzetju. V primeru, da prejeti par obutve stranki ni ustrežal, so jih zamenjali ali vrnili denar.

Poudarjeni zunanji videz obujala se kaže predvsem v menjavi materialov in barv (lak, različno obarvano usnje). Posebnost čevlja so okrogle, rahlo koketne kapice. K povečanemu pomenu zunanjega videza čevlja so prispevali okrasni gumbi z gumbnicami in široke vezalke, ki so čevljev zavezovale in polepšale obenem, saj so se ob zaključku spremenile v lepo oblikovano pentljo.

Naročilni list.

Za tovarno čevljev

Peter Kozina & Ko.

Ljubljana.

Pošljete mi po povzetju

parov čevljev

ustje

oblika

cena

velikost

Posebne opombe

Ime

kraj

pošta

Prosi se, naročilo in naslov natančno in razločno navesti.

Vrste in oblike za otroke.

10. Izpraznjena boka usnja
21 24 27 28 29 30 32 35
N. 1 2 3 4 5 6 7 8

11. Izpraznjena boka usnja
21 24 27 28 29 30 32 35
N. 1 2 3 4 5 6 7 8

12. Izpraznjena boka usnja
21 24 27 28 29 30 32 35
N. 1 2 3 4 5 6 7 8

Vrste in oblike za dečke.

13. Izpraznjena boka usnja
29 31 32 33 34 36 39
N. 10 11 12 13 14 15 16

14. Izpraznjena boka usnja
29 31 32 33 34 36 39
N. 10 11 12 13 14 15 16

Zimski čevlji za dom.

Iz tega neobširnega kataloga se tudi današnja čevljarska industrija lahko marsikaj nauči. Gre predvsem za primer danes neobstoječe ponudbe za nabavo obutve. Gre za primer kataloga, kjer je naročnik obutve na daljavo izbiral material in obliko obutve. Zakaj ne bi izkoristili že stare ideje širokih okrasnih vezalk?

Mateja Gašpirc

Peko

NAŠI PETDESETLETNIKI

Pridružujemo se čestitkam ob srečanju z Abrahamom, ki ga praznujejo naši sodelavci:

Sofija SREDOJEVIČ, poslovalnica Beograd II

Pavel PODLIPNIK, modelirnica

Peter MEGLIČ, Mreža

Fina LEŽAJA, vzorčna delavnica

Marija KRALJ, kartonaža

Jože SEIFERT, energetika

Marija KERHLANKO, šivalnica Trbovlje

Ana VODNIK, montažni oddelek 520

Grozdo LJUJIČ, plastika

Ana ŽLINDRA, šivalnica 512

V prejšnji številki je bilo pomotoma objavljeno, da je Ana Grmek iz šivalnice Trbovlje. Petdesetletnico je praznovala med sodelavci v sekalnici 510.

RAČUNALNIŠKI PROGRAM

Tržiški muzej spada med strokovne organizacije za varovanje naravne in kulturne dediščine. Po zakonodaji je naša dejavnost posebnega družbenega pomena za občino Tržič, že dobro leto pa večino časa posvečamo zbiranju podatkov, pisnega in materialnega gradiva o čevljarstvu v širšem slovenskem prostoru.

Med naše naloge sodi tudi popisovanje in dokumentiranje muzejskih predmetov ter povezovanje z informacijsko-dokumentacijskimi centri. Pri tem moramo stalno slediti razvoju sodobne informacijske tehnologije. S sodelavko sva aprila letos obiskovali računalniški tečaj za program MODES. Na kratko bom predstavila ta program in opozorila na težave, na katere sva naleteli pri vnašanju podatkov.

MODES je programski paket, ki rešuje problem računalniške obdelave muzejskega gradiva. S svojimi lahko razumljivimi »menuji« je dostopen tako kustosom kakor tudi amaterskim muzealcem z minimalnim računalniškim predznanjem. Narejen je po mednarodnih standardnih, ki jih predpisuje ICOM (mednarodni dokumentacijski center).

Slovenski dokumentacijski delavci so poslovenili že dobršen del Modes programa. Do sedaj je poleg splošnega obrazca za vnos podatkov oblikovanih že 15 templitov (mask) in različnih muzejskih strok, med katerimi pa seveda ni maske za vnos čevljarskega asortimenta. Tega bomo morali izdelati sami, uporabiti pa bo veljalo posamezna polja iz splošnega obrazca ter templitov za oblačila, etnologijo, zgodovino, tehnično gradivo, dekorativno umetnost in drugo.

Z oblikovanjem podatkovne baze ne bomo imeli večjih problemov, čeprav tudi pri definiranju informacijskih potreb ne bi bila odveč strokovna čevljarska pomoč.

Če predstavim, da je templete za čevljarsko stroko že izdelan, se pokaže glavni problem: **terminologija**. Skupna podatkovna baza računalniškega programa Modes namreč zahteva določitev in uporabo terminov v slovenski čevljarski stroki, pa naj gre za rokodelsko ali industrijsko operacijo. Kolikor mi je znano, uporabljata vsaka regija svoje termine, enotnega čevljarskega terminološkega slovarja pa še nimamo. Naj navedem primer:

Zapis: IDENTIFIKACIJA vsebuje naslednja polja:

— splošno ime	— naslov
— posebno ime	— klasifikacija
— domače ime	

Zatakne se že pri splošnem imenu. Vzemimo povsem laični primer, koketni ženski škorenj iz konca 19. stoletja. Vpišemo ga lahko kot škorenj, škorenjc, visok čevljar ali škorenjček. Klešče za natezovanje lahko vpišemo kot klešče natezovalke, natezovalne klešče ali samo natezalke.

Vendar pa smo pri vpisu splošnega imena omejeni le na 8 znakov in tako se problem podvoji.

Enotno vprašanje podatkov je še kako pomembno zaradi indikacije. Če naprimer želimo, da nam računalnik poišče vse čevlje, ki se zavezujejo z vezalkami, moramo vse tovrstne čevlje vpisati z enakim splošnim imenom torej čevljar, ker pa je čevljar termin zelo splošnega pomena, si bomo pri indikaciji morali pomagati s posebnim imenom. Pri vpisovanju le-tega na srečo nismo omejeni s številom znakov, pa vendar imamo več možnosti: je to čevljar na vezalke, čevljar za zavezati ali vezivni čevljar?

Ko bodo termini določeni in računalniki po Sloveniji med seboj povezani, bomo lahko v nekaj trenutkih dobili seznam vseh željenih predmetov v Sloveniji, ki bi nam utegnili koristiti pri postavitvi določene razstave.

Našteti problemi nas kustose postavljajo pred dejstvo permanentnega učenja in trdega dela, predvsem pa računamo na pomoč čevljarske stroke. Predvidevamo, da ima čevljarska industrija terminologijo svojih izdelkov, polizdelkov, orodja, strojev in drugih pripomočkov že izdelano.

Poleg domačih — lokalnih čevljarskih izrazov moramo izdelati enotno terminologijo tudi za rokodelsko obdobje (imena obutve za vse priložnosti, staro orodje, popravila, kopa, delo na terenu, delavnica...). Tu računamo na pomoč upokojenih čevljarjev, ki so se še učili ročnih spretnosti.

Vsaka pomoč pri oblikovanju čevljarskega terminološkega slovarja bo dobrodošla, saj bo drugače naše delo brez prave potrditve.

Kustosinja Tita Ovsenar

ZAHVALE

Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavkam v oddelku 512/4 iskreno zahvaljujem za prelepo darilo, ki mi bo drag spomin. Želim vam še veliko delovnih uspehov in medsebojnega razumevanja.

Marija Šober

Ob odhodu iz vaše sredine se najlepše zahvaljujem za darilo, ki mi bo drag spomin, pozornost, ki me bo spominjala na vse vas, ki smo skupaj premagovale prenekatero težko in lepe trenutke.

Vsem želim še veliko delovnih uspehov, zdravja, medsebojnega razumevanja in osebne sreče.

Mari Ahačič

Iskreno se zahvaljujem sodelavkam iz oddelka 512/5 za prelepo darilo, ki mi bo drag spomin in za pristrčno slovo. Enako se zahvaljujem mojim ožjim sodelavkam: Nadi, Ireni, Katarini, Mojci in Miji, kakor tudi g. Štefanu. Vsem skupaj želim veliko zdravja, sreče in delovnih uspehov.

Mili Ivnik

Ob odhodu iz naše sredine se najlepše zahvaljujem vsem sodelavkam režije oddelka 512, bivšim sodelavkam, posebno pa sodelavkam 512/5, za praktična in dragocena darila, ki mi bodo drag spomin na obdobje, ki smo ga preživeli skupaj.

Hvala za lepe želje in pristrčno slovo.

Vsem želim mnogo delovnih uspehov, dobre volje, medsebojnega razumevanja in obilo sreče.

Se enkrat prav vsem iskrena hvala.

Štefka Stojaković

Šefinji g. Jožici, Mojci in vsem obračunovalkam se ob odhodu v pokoj zahvaljujem za darilo.

Želim še mnogo uspehov, zdravja in sreče.

Mili Ivnik

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem montažnega oddelka 521 za prelepa darila.

Želim vam obilo zdravja in delovnih uspehov.

Valentina Štrukelj

Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavkam in sodelavcem oddelka sekalnice 510 najlepše zahvaljujem za lepa darila in pristrčno slovo ter vsem skupaj želim še veliko delovnih uspehov.

Sodelavka Ani Grmek

Režiji iz šivalnice 512, popravi in prerezovalnici 512 se ob odhodu iz delovne sredine iskreno zahvaljujem za izkazano pozornost, pristrčno slovo in prelepo darilo, ki mi bo drag spomin na dolgoletno sodelovanje. Vsem želim zdravja, dobrega medsebojnega sodelovanja in obilo delovnih uspehov.

Ivanka Perko

Ob smrti drage mame **DERVIŠE ELEZOVIČ**, se iskreno zahvaljujem za izrečena sožalja in denarno pomoč, sodelavcem gumarne in plastike.

Žalujoča hčerka

Fehima Hamzić z družino

Ob izgubi drage mame se iskreno zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam v oddelku 510 za denarno pomoč in izrečena sožalja.

Ivanka Fiščeš

AKTIVNIM POČITNICAM NA POT

Športu in rekreaciji navadno posvetimo nekaj prostora v vsaki številki našega glasila. Menimo, da je to pomembno področje človekovega udejstvovanja, ki nam v vseh obdobjih življenja krepi voljo in sposobnosti za premagovanje vedno hujših obremenitev. Zaposleno populacijo je potrebno neprestano vzpodbujati k aktivnostim, ki čimbolj kompleksno zadovoljujejo človekove potrebe, posebno tiste, ki imajo velik poudarek na razvedrilu in druženju.

Velik del ljudi pri nas pozna rekreacijo le skozi tekmovalno udejstvovanje. Temu je namenjena vsa pozornost in ta sfera porabi skoraj vsa finančna sredstva, ki se še namenijo rekreaciji. Če dobro pregledamo število udeležencev, pa vidimo da se aktivno udejstvuje le izredno majhen odstotek prebivalstva. Mirno lahko zapišemo, da je taka poraba sredstev, kljub določenim propagandnim učinkom neracionalna.

Hitro se nam približujejo dnevi poletnih počitnic. Vsak od nas veliko pričakuje od težko zasluženih prostih dni, ko pa ti dnevi minejo, z grenkobo ugotovimo, da so minili brez pravega učinka, da so enostavno odtekli mimo nas. Še je čas, da se na te dneve pripravimo, čas, da se telesno in duševno okrepmo, da se poučimo in pustimo poučiti o različnih možnostih aktivnega življenja v prostem času.

V hribe s pravo opremo.

Sedaj je že znano, da si večina nas ne bo mogla privoščiti poletnega dopusta v toplejših krajih, saj ostajajo nezasedene tudi zelo skromne in cenene »sindikalne kapacitete«.

Večina bo torej preživela, te prepotrebne dneve oddiha, v vsakdanjem okolju, z vsakdanjimi problemi, utapljač mizerijo tega časa.

Dovolite, da vam predlagamo ceneno, pa zato toliko bolj učinkovito obliko udejstvovanja v prostem času, ki je primerna za udejstvovanje vseh družinskih članov, pa tudi večjih ali manjših prijateljskih skupin. To je pohodništvo, ki se lahko, ali pa ne, razlikuje od klasičnega planinskega pohodništva.

Na izlet se lahko podamo vsak dan in ob vsakem dnevnem času. Naša domovina je gosto preprežena s številnimi označenimi potmi, ki nas vodijo mimo zanimivosti in s prometnimi potmi, z javnim prometom pripeljejo do izhodišč. Vsakemu od nas so na razpolago številni pripomočki, literatura, organizatorji in aktivnosti, ki nam lahko pomagajo pri načrtovanju teh aktivnosti. Te aktivnosti ne zahtevajo posebne opreme in so za sedaj še zelo cene, zagotovo cenejše od klasične poletne ponudbe gostinskih lokalov in zabavišč.

V eni od predhodnih številčk smo vas spodbujali s planiranjem v našem bližnjem gorskem svetu. Akcija je potrebno pozdraviti z vseh možnih vidikov, izkušnje in informacije pa nas silijo, da resno opozorimo vse na grozeče nevarnosti pri gibanju v visokogorskem svetu, neizkušenim, pomanjkljivo opremljenim in preveč hrabrim udeležencem. Letošnje snežne in vremenske razmere bodo presenetile marsiko-

ga, izkušenega in dobro opremljenega pohodnika.

Šele tragične posledice, pa bodo strezile lahkomišelnosti. Pozivamo vas, da se na te poti podajate pod vodstvom izkušenih poznavalcev, ki jim morate zaupati in spoštovati njihove napotke. Hrabrost in samotarsko potepanje po neznanih poteh zagotovo ni vrhuna treznega in odgovornega človeka.

Vabimo vas na boljšo udeležbo na organizirane izlete, ki imajo tudi vzgojni namen. Za vsak podvig se dobro pripravite, pri tem izkoristite vse razpoložljive informacije in posvetujte se z izkušenimi in usposobljenimi vodniki, ki se redno usposabljaajo in spremljajo dogajanja v tem prostoru. Teh prijaznih ljudi je kar nekaj med nami in so nam vedno pripravljene svetovati, le povprašati jih je potrebno za informacijo in nasvet. Želimo vam prijetne, varne in novih doživetij polne počitniške dni, ki jih boste preživeli v okviru svojih družin in prijateljev.

L. H.

PROSTE POČITNIŠKE KAPACITETE

Ponovno vas želimo obvestiti, da je zaradi številnih odpovedi, še vedno nekaj prostih počitniških kapacitet v Primorju.

Posebno priporočamo najem počitniških enot v drugi polovici junija, (do 6. 7. in v drugi polovici avgusta.

Vabimo vas, da se v referatu za družbeni standard informirate o ponudbi. V evidenci imamo tudi proste kapacitete TEP Mreža in nekaterih drugih podjetij.

čevljar

Glasilo tovarne obutve »PEKO« Tržič p. o. — Ureja uredniški odbor: Ivanka Horžen, Lojze Hostnik, Matevž Jenkole, Edo Košnjek, Brane Plajbes, Marko Ručigaj, Marija Slapar — Naslov uredništva: PEKO Tržič, telefon 50-260 int. 230. — Tisk: Tiskarna PEKO — Izhaja enkrat mesečno v nakladi 4200 izvodov v slovenskem in 2100 izvodov v srbohrvaškem jeziku — Glasilo dobijo člani podjetja, upokojeanci in študenti brezplačno.

Po mnenju Republiškega sekretariata za informiranje z dne 1. marca 1991, št. 23-91 je glasilo oproščeno plačila temeljnega prometnega davka od prometa proizvodov.

